

Nr 436.

Av herr **Lundqvist m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa anslag till polisväsendet för budgetåret 1953/54 m. m.

Departementschefen framhåller i Kungl. Maj:ts proposition nr 171 att han icke är beredd att för nästa budgetår tillstyrka någon utökning av ordningsstatspolisen. Som skäl för denna sin ståndpunkt anför statsrådet dels att den i samma proposition föreslagna utökningen av kriminalstatspolisen kan väntas medföra svårigheter för det kommunala polisväsendet i vissa städer och att en utökning av ordningsstatspolisen ytterligare skulle åderlåta de kommunala poliskårerna och försvåra rekryteringen till kriminalstatspolisen, dels att det bör utredas i vad mån en förstärkning av ordningsstatspolisen kan finansieras genom själva motortrafiken.

Dessa förhållanden kan måhända i och för sig vara av sådan art att de kan motivera ett uppskov med förstärkningen av ordningsstatspolisen. Mot bakgrunden av de synnerligen otillfredsställande förhållanden som uppstått genom bristen på personal inom denna gren av polisen synes de oss emellertid icke tillräckliga för att frågan nu skall kunna lämnas utan åtgärd från riksdagens sida. Organisatoriska problem får icke undanskymma de betydande värden som står på spel genom den bristande trafikövervakningen och därmed den otillfredsställande trafiksäkerheten. Genom ett antal motioner vid årets riksdag har också framhållits nödvändigheten av att det allra största intresse ägnas trafiksäkerhetsproblemen. Andra lagutskottet har i sitt den 3 mars i år dagtecknade och av riksdagen godkända utlåtande vid flera punkter framhållit angelägenheten av en effektivare trafikövervakning. Utskottet uttalar sålunda bl. a.: "En skärpt sådan övervakning är därför enligt utskottets mening oundgänglig."

Det synes oss icke möjligt att riksdagen endast någon eller ett par månader sedan den gjort det ovan citerade uttalandet helt kan förbigå de förslag som framförts av statspolisintendenten i hithörande fråga. Den utveckling som ägt rum i fråga om trafikintensiteten på våra vägar gör det också nödvändigt att frågan löses snarast möjligt. Ordningsstatspolisens numerär har sedan 1938 ökat med en man. Sedan 1932 är den procentuella ökningen av ordningsstatspolisen cirka 35 procent, medan man redan vid slutet av 1950 kunde redovisa en ökning av bilbeståndet på betydligt mer än 100 procent från samma tidpunkt. Antalet motoreyklar har ökat minst lika mycket, vartill kommer den enorma utvecklingen av cyklismen inklusive det starkt ökande antalet mopeder. Den tekniska utvecklingen har dessutom möjliggjort ökade körhastigheter och större lastförmåga, vilka faktorer även bidrager till större olycksfallsrisker och brott mot gällande trafikregler.

En utökning av ordningsstatspolisen enligt statspolisintendentens förslag skulle medföra en ökad årskostnad för statsverket på i runt tal 1 milj. kronor. De kostnader som förorsakas folkhushållet på grund av trafikolyckor uppskattades på sin tid av 1945 års trafiksäkerhetskommitté till 100 à 150 milj. kronor per år. Numera beräknas de ha stigit till 300 milj. kronor. Detta innebär att den ökning av ordningsstatspolisen som statspolisintendenten föreslagit skulle vara "självförsörjande" redan om den medverkade till att trafikolyckorna nedbringades med endast 1/3 procent. Det synes oss troligt att verkan av den ytterligare trafikövervakningen skulle bli betydligt större än detta procenttal.

De svårigheter departementschefen anfört som hinder för en omedelbar förstärkning av ordningsstatspolisen synes oss böra vinna beaktande så till vida att förstärkningen bör ske successivt med början den 1 januari 1954. Frågan om i vilken takt detta kan ske bör omedelbart utredas, så att förslag kan föreläggas innevarande års riksdag vid dess höstsession. Genom en successiv ökning vinnes bl. a. den fördelen att utbildningen av kvalificerad personal kan ske med betydligt mindre svårigheter än vad fallet vore om förstärkningen av personalen skulle ske på en gång. Målsättningen måste emellertid vara ett mot verkligheten svarande uppbyggnadsprogram för ordningsstatspolisen, vilken satts att bära huvudansvaret för att respekten för gällande trafikförfattningar hålles i helgd. Departementschefens förslag om en utredning, i vad mån denna förstärkning kan finansieras genom själva motortrafiken, anser vi snarast bör upptagas till prövning samtidigt med en allmän översyn av automobilskattemedlens användningsområden.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 171 måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att Kungl. Maj:t måtte tillsätta en snabbutredning i syfte att möjliggöra för Kungl. Maj:t att vid innevarande års höstriksdag framlägga förslag om en successiv förstärkning av ordningsstatspolisen från den 1 januari 1954.

Stockholm den 9 april 1953.

R. Lundqvist.

Harald Nordenson.

Erik Arrhén.